

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»

Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)
Спеціальність: D2 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Рік навчання: 1-й, семестр 1-й
Кількість кредитів ECTS: 4 кредити
Назва кафедри: Історії України та філософії
Мова викладання: українська

Лектор курсу

к.і.н., доц. Бойко Юрій Миколайович

Контактна інформація
лектора (e-mail)

boikou@vsau.vin.ua

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Історія України» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції – 30 год.; практичні заняття – 28 год., самостійна робота – 62 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації.

Підсумковий контроль – іспит.

При вивченні даної дисципліни можуть використовуватися знання, отримані зі шкільної програми «Історія України» та з таких дисциплін: «Соціологія і політологія», «Загальні правові засади та академічна доброчесність».

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Українська мова та етнокультурологія», «Основи патріотичного виховання», «Аграрна політика та земельні відносини».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Історія України» спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентностей - подолання вузькопрофільного мислення, виховання фахівців вищої кваліфікації, духовно багатих особистостей, які розуміють моральну відповідальність за сучасне і майбутнє своєї Батьківщини. Дисципліна «Історія України» розкриває найважливіші етапи історичного шляху українського народу, поглиблює та систематизує знання здобувачів з історії та культури рідного народу.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Освітня компонента «Історія України» спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентностей - подолання вузькопрофільного мислення, виховання фахівців вищої кваліфікації, духовно багатих особистостей, які розуміють моральну відповідальність за сучасне і майбутнє своєї Батьківщини. Дисципліна «Історія України» розкриває найважливіші етапи історичного шляху українського народу, поглиблює та

систематизує знання здобувачів з історії та культури рідного народу.

Завдання вивчення дисципліни

Теоретична та практична підготовка, самостійно виявляти проблеми історичного характеру при аналізі конкретних ситуацій, пропонувати способи їх вирішення, використовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування історико-культурологічних, історико-політичних, історико-соціологічних рішень.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен володіти інтегральними, загальними та фаховими компетентностями, зокрема:

Інтегральна компетентність (ІК):

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в ході професійної діяльності у галузі фінансів, банківської справи та страхування або у процесі навчання, що передбачає застосування окремих методів і положень фінансової науки та характеризується невизначеністю умов і необхідністю врахування комплексу вимог здійснення професійної та навчальної діяльності.

Загальні компетентності (ЗК):

- ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК09. Здатність бути критичним і самокритичним.
- ЗК10. Здатність працювати у команді.
- ЗК11. Здатність спілкуватися з представниками інших професій груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
- ЗК12. Здатність працювати автономно.
- ЗК13. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- ЗК14. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

- СК09. Здатність здійснювати ефективні комунікації.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills): комунікативність (реалізується через: робота з інформаційними

джерелами), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах).

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	З глибини віків	2	2	4
2	Доба Стародавньої Русі	2	2	4
3	Українська культура в ранньому середньовіччі	2	2	4
4	Польсько-Литовська доба в історії України	2	2	4
5	Україна в середині – другій половині 17 століття	2	2	4
6	Україна у 18 столітті	2	2	4
7	Українська культура 14 – 18 століть	2	2	4
8	Культура запорозького козацтва	2	-	6
9	Україна у 19 столітті	2	2	4
10	Українська культура 19 століття	2	2	4
11	Україна у першій половині 20 століття (1900 – 1921)	2	2	4
12	Україна у міжвоєнний період (1921 – 1939)	2	2	4
13	Україна у Другій світовій війні. Відбудова. Радянізація Західної України	2	2	4
14	Україна – від середини 20 століття до незалежності	2	2	4
15	Українська культура в 20 столітті	2	2	4
Разом		30	28	62

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які виносяться на аудиторне контролювання та виконання індивідуального творчого завдання (гугл-презентації).

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою для засвоєння здобувачем у процесі самостійної роботи, виносяться на поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять. Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком.

Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи здобувача

№ п/п	Вид самостійної роботи	Години	Термін виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	30	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Індивідуальні творчі завдання (виконання гугл-презентації, презентації за заданою проблемною тематикою, дослідницькі проекти)	20	2 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
3	Підготовка до контрольних робіт та тестування	12	2 рази на семестр	Тестування
Разом		62		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

Державні документи України:

1. Акт проголошення незалежності України: від 24 серп. 1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 38. Ст. 502.

2. Конституція України: Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 червня 1996 року. Київ: Право, 1996. 54 с.

Наукові та науково-методичні видання:

3. Бойко О.Д. Історія України: Підручник. Київ: «Альма-матер», 2023. 560 с.
4. Бойко Ю.М., Левчук К.І. Лісостепова Україна напередодні великих реформ 19 століття: Населення, суспільство, освіта [Монографія]. Вінниця: ТВОРИ, 2022. 280 с.
5. Історія України та етнокультурологія: Навчальний посібник для самостійної роботи студентів. У 2-х частинах. Частина I. Історія України: Укладач Бойко Ю. М. Вінниця: ВНАУ, 2017. 190 с. + 78 іл.
6. Історія України та етнокультурологія: Навчальний посібник для самостійної роботи студентів. У 2-х частинах. Частина II. Етнокультурологія: Укладач Бойко Ю.М. Вінниця: ВНАУ, 2017. 184 с. + 212 іл.
7. Левчук К.І., Чернищук Н.В. Українська етнологія у європейському контексті (друга половина XIX ст.– 20-ті рр. XX ст.). Монографія. Вінниця : ТВОРИ, 2022. 284 с.

Додаткова література

1. Levchuk K., Bogatchuk S., Belkin I., Makarov Z. Values, knowledge and identity in Ukrainian society: historical transformations, scientific knowledge and ethical challenges of modernity. Monograph. Primedia eLaunch, Boston, USA, 2025. 117 p.
2. Yurii Voiko. Forest-Steppe Ukraine: Society in Statistics (1846 – 1897) : Monograph. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2025. 280 p.
3. Боплан Г. Л. Опис України. Львів: Каменяр, 1990. 301 с.
4. Грушевський М.С. Історія України-Руси: в 11 т., 12 кн. / Редкол.: П.С. Сохань (голова) та ін. Київ: Наукова думка, 1991-1997 рр. 645 с.
5. Історія українського козацтва: нариси у 2 т. Редкол: Смолій (відп. ред) та інші. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2006. Т.1. 800 с.
6. Кошкіна С. Майдан. Нерозказана історія: Головне розслідування подій Революції Гідності. Київ: Брайт Стар Паблішинг, 2015. 394 с
7. Падалка С. С., Кириленко І. Г., Вергунов В. А. Аграрна історія України. У 3-х ч. Ч. I: Від найдавніших часів до початку XX століття. Київ: Аграрна наука, 2019. 332 с.
8. Перепічка Є.В. ОУН і УПА в роки Другої світової війни. Львів: СПОЛОМ, 2009. 74 с.
9. Яворницький Д.І. Історія запорізьких козаків: В 3 т. Львів: Світ. Т. I. 1990. 316 с.; Т. II. 1991. 392 с.; Т. III. 1992. 454 с.

Інформаційні ресурси

1. EdEra — українська студія онлайн-освіти. URL: <https://ed-era.com/>
2. Методичні розробки з Історії України http://socrates.vsau.org/method/by2.php?card_id=15934.
3. Освітня платформа «Уміти». URL: <https://umity.in.ua/>.
4. Тестові завдання з Історії України http://socrates.vsau.org/method/by2.php?card_id=15934.
5. Український інститут національної пам'яті. URL: <https://uinp.gov.ua/>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Наприкінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ п.п.	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Робота на лекційних заняттях	8
2	Робота на практичних заняттях	14
3	Виконання самостійної роботи	3
4	Виконання контрольної роботи (тестування)	5
Всього за атестацію 1		30
Атестація 2		
1	Робота на лекційних заняттях	7
2	Робота на практичних заняттях	14
3	Виконання самостійної роботи	4
4	Виконання контрольної роботи (тестування)	5
Всього за атестацію 2		30
Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності		10
Підсумкове тестування		30
Разом		100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів отримав менше 35 балів, то він не допускається до іспиту. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації).

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для іспиту
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	
60-65	E	задовільно
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни